

Hyvät opsialaiset!

Opsian vuosikokous pidettiin hybridikokouksena Helsingissä Triplassa keskiviikkona 16.6.2021. Vuosikokous päätti mm. hallituksen jäsenistä ja varajäsenistä vuodelle 2022, hyväksyi vuoden 2020 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen sekä toiminta- ja taloussuunnitelmat vuodelle 2022 ja päätti jäsenmaksuista. Kiitos osallistujille.

Opsian hallituksessa ovat vuonna 2022:
Puheenjohtaja Virpi Lehmusvaara
Varapuheenjohtaja Peter Johnson
Hallituksen varsinaisia jäseninä: Matti Hursti,
Lucina Hänninen, Eeva-Liisa Ikonen, Merja
Koivisto, Marjo Kyllönen ja Jarkko Lahtinen

Varajäseninä: Anne Onnela, Katriina Sulonen, Jari Von Becker ja Richard Lindström

Opsian kunniapuheenjohtajia ovat Aulis Pitkälä, Markku Suortamo ja Tapio Holopainen.

Hallituksen esitys sote-uudistuksesta ja sen lainsäädäntö hyväksyttiin eduskunnassa 23.6.2021 – voimaantulon aikataulu

Lakipaketti hyvinvointialueiden perustamisesta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen uudistamisesta on hyväksytty eduskunnassa 23.6.2021. Ehdotuksen mukaiset hyvinvointialueet perustetaan mahdollisimman pian lakien hyväksymisen ja vahvistamisen jälkeen. Lait tulevat voimaan porrastetusti, osa **1.7.2021** ja viimeiset **vuoden 2023** alusta.

Suomeen muodostetaan **21 hyvinvointialuetta**, joille siirtyvät kuntien ja kuntayhtymien vastuulla nykyisin olevat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät. **Uudenmaan erillisratkaisun** perusteella Uudellamaalla hyvinvointialueita on neljä. Helsingin kaupungille jää edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu.

Hyvinvointialueen ylin päättävä toimielin on suorilla vaaleilla valittava aluevaltuusto. **Ensimmäiset vaalit järjestetään 23. tammikuuta 2022.** Hyvinvointialueen toimintaa

johdetaan aluevaltuuston hyväksymän hyvinvointialuestrategian mukaisesti ja aluevaltuusto päättää myös hyvinvointialueen organisaatorakenteesta.

Kun sosiaali- ja terveystalvvelujen rahoitusvastuu siirtyy kunnilta valtiolle, on valtion tuloja lisättävä ja kuntien tuloja vastaavasti vähennettävä niiltä pois siirtyvän rahoitusvastuun verran. Jotta kokonaisveroaste ei kasvaisi, veloitetaan kunnat alentamaan kunnallisveroa. **Kunnallisveron vähennys** on 12,39 prosenttiyksikköä kaikissa kunnissa, kun lait tulevat voimaan 1.1.2023.

Lisää uudistuksesta: <https://valtioneuvosto.fi/-/1271139/hallituksen-esitys-sote-uudistuksesta-ja-sen-lainsaadanto-hyvaksyttiin-eduskunnassa>

Kuntien strategiatyö etenee – sivistyskunta näkyväksi!

Kuntien strategioiden valmistelu on alkamassa uuden valtuustokauden myötä. Sivistystoimen kehittymisen kannalta on ratkaisevaa, että sote-uudistus ei merkitse sivistyspalvelujen rahoituksen leikkaamista. Strategioissa on tuotava esille se, että sivistystoimi tuottaa palveluja, jotka ovat kuntalaisten hyvinvoinnin perustana. Sivistystoimen kehittämiseksi on syytä asettaa edelleenkin korkeita ja inspiroivia tavoitteita.

Palvelujen laadun varmistamiseksi on strategiassa ja sivistystoimen omassa kehittämissuunnitelmassa asetettava selkeät tavoitteet ja niille konkreettiset onnistumisen mittarit. Kuntien suurimmaksi toimialaksi tulee 2023 alusta lukien sivistystoimi, jonka palvelujen tasoon perustuu myös kuntien veto- ja pitovoimat. Aiemmin kuntien strategiat ovat painottuneet elinkeinostrategioiksi, mutta viimeistään nyt on sivistystoimi ja sen vastuualueet nostettava strategioissa näkyviksi.

Opsian Kohti 2020-luvun sivistyskuntaa -raportti kannattaa palauttaa mieleen. Se on Opsian verkkosivulla: <https://peda.net/yhdistykset/opsia/ajankohtaista/osk2sl/seurantaraportti>

Sammanfattning på svenska: <https://peda.net/yhdistykset/opsia/ajankohtaista/osk2sl/tr>

Raportissa esitettiin kunnille **kehittämissuosituksia** (s.44), joista kolmen kärki koskee strategista suunnittelua:

1 Sivistyspalvelut tulee nostaa esille kuntien strategia-asiakirjoihin kunnan elinvoimaa, vetovoimaa ja pitovoimaa vahvistavina kuntapalveluina. Varsinkin laskevan syntyvyyskehityksen katkaisemiseksi on kuntien lapsiperheiden, lasten ja nuorten palvelujen laatua kehitettävä nopeasti.

2 Sivistystoimen kehittämissuunnitelmat kannattaa laatia jokaiseen kuntaan siten, että ne ohjaavat vaikuttavasti kehitystä ja kehittämistavoitteiden edistymistä seurataan säännönmukaisesti. Sekä kuntastrategioiden että sivistystoimen strategisten suunnitelmadokumenttien muotoon ja sisältöön tulee panostaa, niin että ne vastaavat paremmin kuntalain säädöksiä.

3 Kuntien sivistystoimen strategiseen suunnitteluun ja kehittämistulosten arviointiin tulee suunnata nykyistä enemmän resursseja. Kehittämisosaaamisen kohentamiseen tarvitaan aikaa ja valmennusta, jotta onnistumisien kautta syntyy uskoa tulevaisuuteen ja rohkeutta uudistamiseen. Ajankäytön ongelmien ratkaisemiseen kannattaa ryhtyä pikaisesti. Tulee pohtia, että voidaanko muuttaa työnteon rutiineja vai tarvitaanko lisää henkilöstöä, jotta aikapaine ja työn kuormittavuus helpottaa.

Opsian toiminnan kehittäminen etenee - Hyvää johtamista Opsia

Kehittämistyön tausta-aineistona hyödynnettiin laajaa jäsenanalyysia keväältä 2021. Keskeisiksi kehittämisalueiksi valikoituivat seuraavat osa-alueet:

- Opsian tahtotilan vahvistaminen ja hallitustyöskentelyn kehittäminen
- Yhteisteistyön kehittäminen ja vahvistaminen valikoitujen sidosryhmien kanssa
- Vaikuttavuuden lisääminen kaikissa merkittävissä foorumeissa
- Viestinnän edelleen kehittäminen
- Jäsenhankinnan kehittäminen

Laadimme nyt kehittämiskohteiden osalta tarkemmat tavoitteet ja työ lähtee käyntiin syksystä 2021 alkaen ja jatkuu **Opsian 50- juhluvuoden aikana, vuonna 2022.**

Opetushallitus kutsuu kehittämään toimintaansa

Valtioneuvosto nimitti Opetushallituksen pääjohtajaksi filosofian tohtori Minna Kelhän. Opetushallitus on kutsunut kumppaneitaan kehittämään toimintaansa ja suunnittelemaan Opetushallituksen työn tulevia painopisteitä. Opetushallitus on uudistanut toimintaansa yhteiskunnallisen vaikuttavuuden vahvistamiseksi ja nyt haluaa arvioida sekä kehittää työtä entistä asiakaslähtöisemmin. Opsian hallitus pyytää jäsenten kommentteja toiminnan kehittämiseen ja voit lähettää vapaamuotoisen viestin puheenjohtajalle 29.8.2021 mennessä, virpi.lehmusvaara@opsia.fi

Huippujohtajakoulutus

Valitettavasti uusi Huippujohtajakoulutus ei käynnisty syksyn 2021 aikana. Tavoitteenamme on saada rahoitus koulutuksen käynnistymiseen vuodelle 2022.

LEAP- verkoston toiminta – seurataan koronatilanteen rajoituksia

Opsia on ollut mukana australialaisen LEAP-verkoston toiminnassa mukana vuodesta 2014 saakka. Seuraavaa asiantuntijavaihtoa suunnitellaan vuodelle 2022. Sitä odotellessa

verkostossa on pidetty kevään aikana verkkotapaaminen, jossa tutustuttiin ja suunniteltiin tulevaa. Jos koronarajoitukset antavat myöten, niin heinäkuussa 2022 olisi Sydneyssä kaksi viikkoa kestävä asiantuntijavaihto ja sen jälkeen syksyllä Suomessa vastaava jakso. Tulevan syksy aikana selvitetään myös sitä, jos seuraavaan vaihtoon voisi vielä ilmoittautua lisää sivistystoimen johdossa työskenteleviä suomalaisia. Jos olet kiinnostunut, niin ota yhteyttä Peter Johnsoniin peter.johnson0402@outlook.com 30.9.2021 mennessä. Opsia tukee jäsentensä osallistumista LEAP-vaihtoon kattamalla osan matkakuluista.

Tulevia tapahtumia

Valtakunnalliset sivistystoimen neuvottelupäivät pidetään 30.9.-1.10.2021 Scandic Park Helsingissä ja striimattuna.

https://tapahtumat.fcg.fi/sivistystoimenneuvottelupaivat?gclid=Cj0KCQjwwLKFBhDPARIsAPzPi-Lt9iC79-cRCZlo09drPWicdZORcVFYGvr9u8WNjGNEqMO4CuHg_UMaApxqEALw_wcB

Sivistystoimen neuvottelupäivät on suunnattu laajasti sivistys- ja opetustoimen sekä varhaiskasvatuksen johdolle ja asiantuntijoille, muille koulutuksen järjestäjille, kuntajohdolle ja luottamushenkilöille sekä kaikille opetus-, kulttuuri- ja varhaiskasvatusasioista innostuneille.

Ilmoittaudu jo mukaan ja tule mukaan vuoden tärkeimpään tapahtumaan!

EDUCA-messut ja Opsian Sivistyksen sivuhuone

Educa-messut pidetään 28.-29.1.2022 ja Opsian oma Sivistyksen sivuhuone on 28.1.2022 klo 16.00 Helsingin Messukeskuksessa riippuen koronatilanteesta.

Educa-messujen teema on **Tulevaisuuden sivistys kasvatuksen, opetuksen ja tutkimuksen merkitys**. Opsia on mukana Johtajuuskokonaisuudessa (SURE, Opsia , KEA ja VOL). Lisätietoja tulee myöhemmin: <https://educa.messukeskus.com/>

Hyvää syyslukukauden alkua toivottaen

Opsia ry:n hallituksen puolesta

Virpi Lehmusvaara
puheenjohtaja

Peter Johnson
varapuheenjohtaja